

Abstrakt:

Diplomová práce analyzuje faciální vývoj v hraničním intervalu klabavského a šáreckého souvrství ordoviku pražské pánve na lokalitách Ejpovice a Strašice. Rešeršní část práce shrnuje dosavadní výzkum zkoumaného stratigrafického intervalu v kontextu paleogeografie, tektoniky, vulkanismu, stratigrafie, paleontologie a paleoekologie. Současně stručně shrnuje poznatky o vzniku důležitých sedimentárních jevů, jako jsou oolitické železné rudy a fosfátové nodule, které jsou součástí studovaného horninového materiálu.

Výzkumná část se zabývá detailním studiem lokalit Ejpovice a Strašice. Důraz je kladen na sedimentologické fenomény a faciální vývoj, přičemž každá lokalita reprezentuje odlišné prostředí v rámci pánve. Na základě terénního výzkumu byly makroskopicky popsány jednotlivé litotypy a zhotovena stratigrafická schémata obou profilů. Zároveň byly odebrány vzorky a analyzovány pomocí práškové difrakční analýzy a optické mikroskopie. Detailní popisy profilů a jednotlivých facií, jejich textury, složení i posloupnost jejich střídání byly podkladem pro model faciálního vývoje a příspěvek k problematice stratigrafie studovaného intervalu.

Pro faciální vývoj profilů byla klíčová pozice v rámci pánve a vzdálenost od vulkanického centra. Profil Ejpovice vykazuje rytmické střídání poloh železných rud, přeplavených tufů a tufitických břidlic, což odráží epizodickou vulkanickou aktivitu spojenou se seismickými událostmi. Profil Strašice byl situován blíže vulkanickému centru a obsahuje převážně polohy přeplavených tufů. Na základě nejisté stratigrafie profilu Strašice byly představeny dva modely zohledňující dobu trvání nejintenzivnější vulkanoklastické sedimentace. V prvním případě sedimentace probíhala ještě na počátku oretanu, zatímco v druhém případě byla významně utlumena již na konci arenigu.

Klíčová slova: ordovik, arenig, oretan, klabavské souvrství, šárecké souvrství, pražská pánev, oolitické železné rudy